Dosarul: nr.2-7237/24
2-24057698-12-2-29052024-1

H O T Ă R Â R E
În n u m e l e L e g i i

16 decembrie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Andrei Dumitrașcu, Elena Fortuna

cu participarea reprezentantului reclamantei avocatul Liudmila Cecan, împuternicită prin mandatul nr. 2073332 din 27.05.2024, pârâtului Andrei Luca, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, împuternicit prin mandatul nr. 2140772 din 03.04.2024, în lipsa reclamantei citată legal

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Munteanu către Andrei Luca privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 28 mai 2024, Mariana Munteanu a depus în instanță cerere de chemare în judecată către Andrei Luca privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.5-10).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a menționat că la 04 februarie 2020 prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost desfăcută căsătoria încheiată la OSC municipiul Chișinău din***** și trecută în registrul sub nr. *****, între Luca Andrei și Munteanu Mariana (familia după căsătorie Luca).

Afirmă că din căsătorie Mariana Munteanu împreună cu Andrei Luca, au doi copii ***** născut la***** și *****născut la *****

Reclamanta relevă că potrivit hotărârii menționate, căsătoria a fost desfăcută și copii au rămas să locuiască cu mama lor, adică cu Mariana Munteanu.

De asemenea, în conformitate cu decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022 a fost modificat cuantumul pensiei de întreținere încasat prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 februarie 2020 (dosar nr. 2-20810/19) prin care s-a încasat din contul lui Luca Andrei în beneficiul Munteanu Mariana pensia pentru întreținere a copiilor minori *****, născut la***** și *****născut la *****, în sumă fixă, în mărime a câte 1000 lei pentru fiecare, prin substituirea cuantumului indicat, cu cuantumul de 1500 lei (o mie cinci sute) lei/lunar pentru fiecare

copil începând cu data depunerii de 13 iulie 2021, până la atingerea majoratului lui ***** și *****În acest sens, fiind eliberat un titlu executoriu corespunzător dispozitivului modificat.

Mariana Munteanu precizează că sumă de bani pe care Luca Andrei o achită până în prezent, lunar în contul reclamantei, este în cuantum de 3000 lei.

Reieșind din faptul că ambii copii comuni sunt minori, locuiesc cu Munteanu Mariana din momentul divorțului și până în prezent în mun. Chișinău, str. ***** ***** reclamanta menționează că la fel dânsa, trebuie să suporte toate cheltuielile de întreținere a celor 2 copii.

Astfel, notează că copiii minori ***** și *****frecventează bazinul, inclusiv din motivul prescrierii medicale în vederea dezvoltării fizice a acestora, toate cheltuielile sunt suportate doar de reclamantă.

Reclamanta precizează că copilul minor ***** frecventează IP „Școala Primară-Grădiniță nr. *****” din or. *****, mun. Chișinău, copilul minor *****, frecventează „Instituția preșcolară-Grădiniță ***** din or. *****, mun. Chișinău, respectiv suportă de una singură cheltuielile pentru studii, dar tatăl copiilor - Luca Andrei, ignoră solicitările ei de a contribui la aceste cheltuieli.

La fel, reclamanta consideră că poziția lui Luca Andrei, precum că are o nouă familie în care mai are doi copii minori la întreținere, nu reprezintă motiv de a nu participa la cheltuielile suportate pentru copiii comuni.

Reclamanta menționează că conform legislației ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru copiii minori. Astfel, impunerea unui singur părinte la toate cheltuielile legate de întreținerea, educarea și creșterea copiilor iese din limitele legale stabilite de legislația internă și cea internațională.

Astfel, în baza art. 75 din Codul familiei, cere modificarea cuantumului și încasarea lunară a pensiei de întreținere pentru copiii minori ***** născut la***** și *****născut la *****, în mărime de 1/3 din salariul și/sau din alte venituri ale tatălui Luca Andrei, care la moment activează legal (în calitate de antrenor-profesor la Liceul *****din Chișinău) deține pensie de serviciu, în urma activității în cadrul „*****” și de asemenea are venituri lunare din alte surse legale, care în medie sunt de aproximativ 40000 lei /lunar, până la atingerea vârstei de 18 ani a minorilor, cu achitarea din contul lui Luca Andrei în beneficiul Munteanu Mariana, de la data adresării în instanța de judecată, cu stabilirea datei de achitare lunară.

Reclamanta la fel invocă, costurile înalte pentru agentul termic, electricitate, apă menajeră, serviciile comunale lunare achitate or, fiii minori locuiesc cu mama și deși nu au camere separate, au spațiul lor dotat cu toate cele necesare pentru creșterea decentă. Precizează că cerința menționată își găsește susținerea legală în prevederile art.75 din Codul familiei, care prevede încasarea pensiei de întreținerea a copiilor în mărime de 1/3 - pentru 2 copii din salariul și/sau din alte venituri ale părinților.

Mariana Munteanu reiterează că suportă toate cheltuielile financiare lunare pentru creșterea și întreținerea alimentară a copiilor care aproximativ, este de 10000 lei. Consideră că chiar și în ipoteza în care tatăl copiilor va achita cu regularitate pensia alimentară, această sumă nu este suficientă pentru întreținerea și educația copiilor/plata

pentru un complex alimentar decent cu conținut minim de vitamine și minerale pentru copiii de vârsta 6-17 ani, precum și cheltuieli pentru procurarea medicamentelor, igiena personală. Potrivit datelor oficiale ale Biroului Național de Statistică, minimul de existență în orașele mari la categoria copii în vârstă de 1-6 ani este de 2736,10 lei, iar la categoria copii în vârstă de 7-17 ani, suma de 3542,10 lei. Astfel, că suma actuală achitată de Luca Andrei câte 1500 lei/lunar pentru fiecare copil, nu constituie nici jumătate din suma minimă de existență.

2. În baza art. 74, 75 din Codul familiei, art. 3,18 din Legea privind drepturile copilului nr.338 din 15 decembrie 1994, art.8 alin.(1), art.27 alin.(2) al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, reclamanta Mariana Munteanu *solicită* modificarea sumei și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, născut la***** și a copilului minor *****, născut la *****, în mărime de 1/3 lunar din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea vârstei de 18 ani al minorilor, cu achitarea din contul pârâtului Luca Andrei în beneficiul reclamantei Mariana Munteanu, de la data adresării în instanța de judecată; încasarea din contul lui Luca Andrei a cheltuielilor de judecată pe care le v-a suporta în prezentul litigiu (f.d.10).
3. La 28 iunie 2024, pârâtul Andrei Luca a depus prin intermediul Direcției de evidență și documentare

a cauzelor referință prin care a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată (f.d.115-120).

În susținerea poziției pârâtul menționează că nu există temeiuri de modificare a cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, deoarece își îndeplinește obligația de a participa la creșterea și educarea copiilor minori.

La 15 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău prin decizia nr. 2a-2744/22, a casat parțial hotărârea din 01 martie 2022 și a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori de la 1000 lei/lunar, la 1500 lei/lunar pentru fiecare copil. Decizia este definitivă și irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 ianuarie 2023.

Pârâtul consideră că există deja o hotărâre judecătorească definitivă prin care cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori a fost modificat. Pârâtul susține că își îndeplinește obligația de a achita pensia respectivă la timp și în cuantumul determinat de instanța de judecată. Andrei Luca relatează că, dacă are posibilitate achită pensie de întreținere pentru copii într-un cuantum mai mare, în scopul asigurării copiilor cu unui trai cât mai confortabil. Acest fapt poate fi demonstrat prin confirmarea din 06 februarie 2020, bonurile de plată din perioada februarie 2020 - iunie 2024, precum și prin extrasul de cont pe perioada 01 februarie 2023 - 07 mai 2024, anexat de însăși reclamantă la cererea de chemare în judecată. Urmare a efectuării calculelor, menționează că a achitat în beneficiul reclamantei plata pentru întreținerea copiilor minori în mărime totală de 211600 lei, adică cu 64 600 lei mai mult.

Declară, că suportă uneori cheltuielile ce țin de procurarea îmbrăcămintei pentru copii, produselor alimentare, plimbări în aer liber, distracții, odihnă la bazin, fapte confirmate prin bonurile de plată anexate. Totodată, precizează că anterior a achitat și grădinița, dar din cauză că conducerea nu eliberează bon de plată, a încetat să mai achite.

Pârâtul a mai afirmat că, reclamanta beneficiază de alocație lunară pentru creșterea copiilor achitată de România în baza cetățeniei române, deținută de ambii copii.

Andrei Luca susține că activează în calitate de profesor-antrenor în cadrul Liceului *****din Chișinău, în perioada iunie - august se află în concediu de odihnă anual. Pe parcursul concediului nu primește salariu, în septembrie își reia activitatea, dar salariul încep să îl primească în luna octombrie. Astfel, în perioada iulie-septembrie nu are venit lunar și este în imposibilitate să achite pensia de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu.

Pârâtul precizează că alte surse de venit nu dispune. Prin urmare, la caz se întrunește condiția prevăzută de art. 76 alin (1) din Codul familiei. Prevederile acestui articol au fost interpretate și aplicate corect de instanța de judecată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-20810/19 din 04 februarie 2020 și decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a- 2744/22 din 15 septembrie 2022, ce au devenit definitive și irevocabile.

Mai mult, Andrei Luca afirmă că pe lângă întreținerea copiilor minori ***** și *****, mai are la întreținere pe mama sa, care este bolnavă; mătușa care este bolnavă, actuala soție Ana Luca, ce se află în concediu pentru îngrijirea copilului și copii minori din prezenta căsătorie - fiicele *****și *****.

Reieșind din aceste aspecte, consideră că modificarea pensiei de întreținere a copiilor o să îi creeze dificultăți economice și va fi nevoit să caute locuri de muncă suplimentare. Or, venitul lunar al său, nu va fi de ajuns pentru întreținerea tuturor membrilor familiei.

Pârâtul menționează că prin bonurile de plată anexate de Munteanu Mariana, nu au nicio legătură cu creșterea si îngrijirea copiilor minori or, majoritatea bonurilor de plată sunt achitări efectuate cu cardul. Pe aceste bonuri nu este indicat pentru ce anume a fost efectuată plata. Astfel bonurile respective nu pot demonstra că achitările efectuate reprezintă cheltuieli suportate anume pentru creșterea și îngrijirea copiilor minori.

Cu privire la argumentele reclamantei conform cărora pârâtul Luca Andrei are un venit lunar de aproximativ 40000 lei, declară că acestea nu corespund adevărului.

În concluzie, pârâtul afirmă că pensia pentru întreținerea copiilor este achitată lunar fără întârzieri și uneori în cuantum mai mare de cât cel stabilit de instanța de judecată, se implică activ în cheltuielile suplimentare precum primblări, odihnă, produse alimentare, îmbrăcăminte. Reclamanta beneficiază de alocație lunară achitată de statul român pentru ambii copii. Astfel, temei de modificare a cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, nu există. Din acest motiv, solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Mariana Munteanu.

4. *În ședința de judecată* reclamanta Munteanu Mariana, reprezentată de avocatul Liudmila Cecan a susținut cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acesteia.

În dezbaterile judiciare a precizat că reclamanta are la întreținere doi copii minori și achită chiria locuinței în care trăiesc, suma transferată de pârât pentru pensia de întreținere în mărime de 3000 lei/lunar nu este suficientă, chiar dacă Munteanu Mariana activează oficial.

5. *În ședința de judecată* pârâtul Andrei Luca, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată din motivele de fapt și de drept invocate în referință.

La întrebările instanței pârâtul în dezbaterile judiciare a menționat că muncește în calitate de antrenor, are și pensie. De asemenea, a precizat că mai are alți doi copii minori din actuala căsătorie, iar aceste venituri nu sunt suficiente pentru întreținere. Totodată, a declarat că a achitat câteva consultații medicale, a cumpărat medicamente precum și cadouri copiilor ***** și Mihail. Afirmă că toți 4 copii îi tratează în mod egal.

Totodată, a menționat că terenurile ce le deține le-a dat în arendă, contra cerealelor /marfă/, care se estimează anual la suma de 3500 lei. Ca antrenor, are un salariu de 18 000 lei, însă din luna iunie până în octombrie salariu nu primește salariu, din motiv că este în concediu. Pensia care o primește este în cuantum de 10000 lei, însă precizează că actuala soție nu muncește, deoarece stă acasă cu cele două fetițe, dintre care un copil are 9 luni. Relevă că procură haine la necesitate, în dependență de sezon. Precizează că la întreținere o are și pe mama sa, deoarece ultima are probleme de sănătate.

Aprecierea instanței de judecată.

6. Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu la prevederile legale, instanța de judecată admite parțial acțiunea civilă, din următoarele considerente.
7. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.
8. În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
9. În ședința de judecată s-a stabilit că, conform certificatelor de naștere (f.d.16; 18) și avizului cu privire la rectificarea actului de stare civilă (f.d.17; 19), reclamanta Munteanu Mariana este mama și pârâtul Luca Andrei este tatăl copiilor minori ***** născut la***** și *****născut la *****
10. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-20810/19 din 04 februarie 2020 (f.d.22), s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a desfăcut căsătoria înregistrată la data de*****, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr.***** la OSC mun. Chișinău între Luca Andrei și Munteanu Mariana (familia după căsătorie – Luca). S-a încasat de la Luca Andrei pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat în mărime de 1000 % din salariul minim stabilit în Republica Moldova, iar Luca Mariana a fost eliberată integral de la plata taxei de stat. S-a stabilit domiciliul minorilor *****, a.n.*****, și *****, a.n. *****, la domiciliul mamei Luca Mariana. S-a încasat de la Luca Andrei, a.n.*****, în beneficiul Marianei Luca pensie de întreținere pentru copiii *****, a.n.*****, și *****, a.n. *****, în sumă bănească

fixă, în mărime a câte 1000 (una mie) lei pentru fiecare copil, cât și concomitent 1/3 din salariul și toate veniturile acestuia, lunar, începând cu data de 24 octombrie 2019, și până la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Luca Andrei în beneficiul Marianei Luca suma de 2145 lei, cu titlu de pensie de întreținere a fostei soții, lunar, începând cu data de 03 februarie 2020 și până la atingerea copilului *****a.n. ***** a vârstei de 3 (trei) ani. S-a încasat de la Luca Andrei în beneficiul Marianei Luca suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 150 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 5150 lei. S-a încasat de la Luca Andrei în beneficiul statului taxa de stat pentru pretenția privind încasarea pensiei de întreținere în mărime de 1492,20 lei. Hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori se execută imediat.

11. Prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-845/20 din 18 iunie 2020, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 februarie 2020, în partea încasării pensiei de întreținere pentru copii 1/3 din salariu și toate veniturile acestuia, și în această parte fiind emisă o nouă hotărâre prin care pretenția în cauză a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 februarie 2020, a fost menținută (f.d.121-126).
12. Din materialele cauzei se atestă că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr.2-17138/21 din 01 martie 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Mariana către Luca Andrei privind încasarea sumei, majorarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată
13. Curtea de Apel Chișinău prin decizia nr. 2a-2744/2022 din 15 septembrie 2022, a admis apelul declarat de avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele apelantei Munteanu Mariana. A casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 martie 2022, în partea respingerii pretenției privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere și a cheltuielilor de judecată, și în această partea a adoptat o nouă hotărâre, prin care a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 februarie 2020 (dosar nr. 2-20810/19), prin care s-a încasat de la Luca Andrei în beneficiul Marianei Luca pensia de întreținere pentru copiii *****, a.n.*****, și *****, a.n. *****, în sumă bănească fixă, în mărime a câte 1000 lei pentru fiecare copil, prin substituirea cuantumului indicat, cu cuantumul de 1500 lei/lunar pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii 13 iulie 2021, până la atingerea majoratului copiilor minori. S-a încasat din contul lui Luca Andrei în beneficiul Marianei Munteanu suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 01 martie 2022, s-a menținut. În partea modificării pensiei de întreținere a copilului minor, instanța a eliberat un nou titlu executoriu în corespundere cu dispozitivul modificat, iar titlul executoriu emis în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 04 februarie 2022, s-a dispus restituirea instanței emitente spre anulare. S-a încasat din contul lui Luca Andrei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 540 lei (f.d.23-29).

14. Curtea Supremă de Justiție prin încheierea nr.2ra-1647/22 din 18 ianuarie 2023, a respins recursul declarat de Munteanu Mariana ca fiind inadmisibil (f.d.134-137).
15. Astfel, la 25 octombrie 2022, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a emis titlu executoriu nr.2-17138/21, spre executare (f.d.30).
16. Conform art.2 alin. (3) din Codul familiei sunt stabilite principiile de bază a legislației familiei prin care relațiile familiare sânt ocrotite de stat și anume prioritate a educației copilului, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori ai familiei.
17. Articolul 3 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.
18. Conform art.18 alin.(1) al Convenției citate, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.
19. În sensul art.3 al Legii nr.370 din 30 noiembrie 2023 privind drepturile copilului, prin noțiunea „*interesul superior al copilului*” se înțelege, asigurarea unor condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află.
20. Instanța de judecată reține că prin cererea de chemare în judecată depusă la 28 mai 2024, reclamanta Munteanu Mariana a solicitat modificarea pensiei de întreținere pentru copiii minori *****, născut la***** și *****, născut la *****, stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2a-2744/2022 din 15 septembrie 2022, prin aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Codul familiei, în mărime de 1/3 lunar din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea vârstei de 18 ani al minorilor.
21. Articolul 75 alin.(1) și (2) din Codul familiei prevede că, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/3 - pentru 2 copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.
22. Potrivit art.110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia
23. La caz, instanța relevă că dezvoltarea, creșterea și educarea copiilor sunt obligațiunile stricte ale ambilor părinți, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau nu, cu copilul, într-o societate democratică interesele copiilor sunt primordiale.

24. Aceasta rezultă inclusiv, din prevederile art. 52 alin. (1), 53 și art. 61 din Codul familiei, potrivit cărora desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. Copilului i se garantează apărarea drepturilor și intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului se asigură și sunt apărate de părinți.
25. Totodată, art. 58 alin.(1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.
26. Constatând această stare de fapt, instanța de judecată conchide că, reclamanta Munteanu Mariana și pârâtul Luca Andrei în calitate de părinți a copiilor minori ***** și *****sunt obligați, potrivit legii, să participe la întreținerea acestora, chiar și în condițiile în care părinții sunt divorțați și locuiesc separat.
27. Articolul 5 al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, stipulează că statele părți vor respecta responsabilitatea, dreptul și obligația pe care le au părinții sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunității, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităților acestuia, orientarea și sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care le recunoaște prezenta Convenție.
28. În același context, instanța menționează că obligația părinților de a-și întreține material copii minori este o obligatei fundamentală, consfințită și în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede, că părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor, Or creșterea, educația și instruirea copiilor este posibilă numai în condițiile exercitării corespunzătoare a obligațiilor părintești de întreținere materială a acestora.
29. Situație de acest fel este reglementată și în art. 27 alin. (2) din Convenție, conform căreia părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
30. Astfel, instanța stabilește că reglementările legale citate relevă faptul că ambii părinți au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului minor.
31. Prin urmare, instanța de judecată poate la cererea părții și este în drept să modifice cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori în baza art. 110 din Codul familiei.
32. La caz, reclamanta Munteanu Mariana susține că starea materială a sa s-a înrăutățit în raport cu cheltuielile suportate la creșterea și educarea copiilor minori, care s-au majorat.
33. Materialele cauzei atestă că minorul ***** este înmatriculat în clasa a II, la Instituția Publică Școala Primară – Grădiniță nr.***** (f.d.32). Copilul *****frecventează grădinița - Instituția de educație timpurie nr.194 (f.d.33).
34. Din informația eliberată de AO *****”, rezultă că Munteanu Mariana pe parcursul anului 2022, i-au fost achitate venituri sub formă de „venit îndreptat spre achitare” salariu în mărime de 149814,80 lei (f.d.11). Iar potrivit informației eliberată de

„*****, se confirmă că Munteanu Mariana pe parcursul anului 2023, i-au fost achitate venituri sub formă de salariu „venit îndreptat spre achitare” 283 243,06 lei (f.d.12).

35. Instanța constată că pârâtul Luca Andrei a achitat lunar pensia de întreținere în mărime de 1500 lei/lunar, stabilită pentru fiecare copil, în acest sens fiind prezentate ordinele de încasare a numerarului.
36. Totodată, se reține că din actuala căsătorie pârâtului Luca Andrei are două fiice minore (f.d.110-111), are l-a întreținere pe soția sa care se află în concediu de maternitate, precum și pe mama sa. (f.d.204).
37. Referitor la argumentul pârâtului, precum că are la întreținere și pe mătușa *****, reprezentanta reclamantei a adus la cunoștință instanței că ultima a decedat. (f.d.223)
38. În ședința de judecată s-a stabilit că pârâtul Luca Andrei, este angajat în funcție de antrenor în cadrul Liceului *****, iar potrivit fișei personale pe luna mai 2024, salariul de bază a pârâtului era de 15225 lei/lunar (f.d.244). În ședința de judecată din 03 decembrie 2024, pârâtul a declarat că are un salariu de 18000 lei/lunar, deține terenuri care le dă în arendă contra cerealelor, iar venitul din acestea se estimează la 3500 lei/anual și primește pensie de 10000 lei (f.d.16, vol.II).
39. Pe de altă parte, instanța de judecată reține că pârâtul chiar dacă mai are la întreținere încă doi copii minori din actuala căsătorie, are la întreținere pe actuala soție și pe mama sa, ținând cont de veniturile obținute, dar și de necesitățile copiilor minori ***** și *****, se ajunge la concluzia admiterii pretenției reclamantei de modificare a pensiei de întreținere pentru copiii minori.
40. Or, argumentul pârâtului precum că în perioada iunie - septembrie se află în concediu de odihnă anual, și nu are nici-un venit, nu este temei de a invoca insuficiența veniturilor și netemeinicia modificării pensiei de întreținere pentru copiii minori.
41. Instanța de judecată constată că pensia de întreținere stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în mărime de 1500 lei lunar pentru fiecare copil, la moment nu este echitabilă deoarece necesitățile specifice vârstei copiilor reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere şi aduce atingere gravă drepturilor şi intereselor copiilor minori, motiv din care consideră oportun de a modifica cuantumul pensiei de întreținere.
42. La moment pensia de întreține în suma de 1500 lei stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022 este insuficientă pentru a acoperi cheltuielile pentru îngrijirea și educația copiilor. Prin majorarea pensiei de întreținere a copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile pârâtului, pentru fiecare copil se va recupera parțial cheltuielile necesare pentru procurarea produselor alimentare, articolele de îmbrăcăminte, a medicamentelor, activitățile extrașcolare a minorilor, cât și pentru plata serviciilor publice de gospodărie comunală, cheltuieli care pot depăși suma cu titlu de pensie de întreținere solicitată.
43. Potrivit art.254 alin. (5) din Codul de procedură civilă, dacă pârâtul este obligat, prin hotărâre definitivă, să efectueze plăți periodice şi dacă se schimbă circumstanțele care influențează determinarea cuantumului obligațiilor de plată sau durata lor, fiecare parte este în drept să depună o nouă cerere în judecată şi să solicite schimbarea cuantumului obligațiilor de plată sau a termenului lor, înaintând o nouă acțiune.

44. Prin urmare, instanța a ajuns la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată și de a modifica cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei/lunar pentru fiecare copil, stabilit prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, și de a încasa de la Andrei Luca în beneficiul Marianei Munteanu pensie de întreținere pentru copiii minori *****, a.n.***** și *****, a.n. ***** în mărime de 1/3 lunar din salariu și/sau din alte venituri, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 28 mai 2024 până la atingerea majoratului de către copii.
45. Luând în considerare circumstanțele constatate, instanța de judecată va reține dispozițiile art.8 alin.(2) în coroborare cu art.11 alin. (1), (2) al Legii nr.370 din 30 noiembrie 2023 privind drepturile copilului, potrivit căruia răspunderea pentru creșterea copilului și pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea, educarea și întreținerea copilului. Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.
46. Reieșind din aceste aspecte, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a modifica pensie de întreținere pentru copiii minori ***** și *****, în mărime de 1/3 lunar din salariu și/sau din alte venituri, conducându-se de principiul fundamental „interesul superior al copilului”. Or, toate deciziile referitoare la un copil trebuie să țină cont de nevoile și bunăstarea acestuia, având prioritate față de orice alt factor, inclusiv dorințele sau interesele părinților.
47. Instanța de judecată ajunge la această concluzie, reieșind și din creșterea nevoilor copiilor minori, precum și interesul superior al copiilor. La aprecierea modificării cuantumului pensiei, se va ține cont de faptul că urmează a fi păstrat nivelul decent de asigurare materială a copiilor minori de către ambii părinți, că copiii domiciliază permanent cu mama, considerent din care aceasta suportă cheltuieli mai mari pentru întreținerea copiilor, că potrivit informației Biroului Național de Statistică suma de 2736,1 lei, constituie valoarea minimă de existență pentru copilul în vârsta de 1-6 ani, iar pentru copilul în vârstă de 7-17 ani, valoarea minimă de existență este de 3542,1 lei, în perioada 2019-2023 în orașele mari (f.d.34; 35), dar și de situația materială a părților.
48. Totodată, instanța de judecată reține că la soluționarea chestiunii cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere, are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal.
49. În mod distinct instanța de judecată pune în evidență și faptul că modificarea pensiei de întreținere pentru copilul minor trebuie să fie reală și necesară, totodată însă să nu fie în detrimentul celuilalt părinte, sau a celorlalți copii minori ai pârâtului, doar în cazul în care modificarea pensiei de întreținere cu încasarea 1/3 lunar din salariu

și/sau din alte venituri pentru fiecare copil, corespunde în mod real nevoilor minorilor și necesităților de întreținere la această vârstă.

50. Raționamentul modificării cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori stabilit, rezultă din faptul că cuantumul pensiei de întreținere nu poate fi limitat doar la satisfacerea necesităților minime a copilului, or în toate cazurile este important de a asigura copilului condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială a acestuia. Stabilirea minimului de existență a unui copil minor nu denotă că, pentru întreținerea copilului vor fi suportate doar aceste cheltuieli, astfel că instanța a stabilit modificarea cuantumului pensiei de întreținere reieșind din interesul superior al copiilor.
51. La caz, este de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că, răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. În concluzie, instanța menționează că oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.
52. Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia de a admite pretenția reclamantei privind modificarea cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei stabilit pentru fiecare copil, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, cu încasarea de la Andrei Luca în beneficiul Marianei Munteanu pensie de întreținere pentru copiii minori *****, a.n.***** și *****, a.n. ***** în mărime de 1/3 lunar din salariu și/sau din alte venituri, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 28 mai 2024 până la atingerea majoratului de către copii.
53. Referitor la pretenția reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța reține prevederile art. 82 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei. Totodată, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte și cheltuielile de asistență juridică, fapt prevăzut la art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă.
54. Articolul 94 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
55. Potrivit art.96 alin.(1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

56. Se atestă că la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta Munteanu Mariana a achitat suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru, fapt confirmat prin bonul fiscal din 27 mai 2024 (f.d.2).
57. Totodată, instanța relevă că reclamanta a fost reprezentată în judecată de avocatul Liudmila Cecan, împuternicită prin mandatul nr. 2073332 din 27 mai 2024 (f.d.3).
58. Potrivit bonului de plată Seria DAA Nr.03970946 din 18 mai 2024, Munteanu Mariana a achitat Cabinetului Avocatului „Cecan Liudmila", suma de 10000 lei, pentru servicii juridice prestate conform contractului de asistență juridică nr.4 din 08 mai 2024 (f.d.4).
59. Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenta juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor de asistență juridică a următoarelor documente: a) dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b) copia de pe facturile de strictă evidentă; c) listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).
60. Astfel, instanța reținând probele prezentate pentru dovada cheltuielilor suportate, faptul că acestea urmează să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime, va admite parțial pretenția reclamantei și va încasa de la pârâtul Andrei Luca în beneficiul reclamantei Marianei Munteanu cheltuielile de judecată constituite din taxa de timbru în mărime de 200 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei. În restul sumei ce excede suma încasată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, se respinge ca neîntemeiată.
61. Articolul 98 alin.(1) din Codul de procedură civilă relevă că, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.
62. La fel, instanța reține că deoarece la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta Munteanu Mariana este scutită de la taxa de stat, în conformitate cu Anexa nr.2 al Legii taxei de stat nr.213 din 31 iulie 2023, la pct.1.1.2., aceasta urmează a fi încasată de la Luca Andrei.
63. Ca urmare a prevederilor legale enunțate supra, instanța de judecată va încasa de la Andrei Luca în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2709,97 lei.
64. Instanța explică că în conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.
65. Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Munteanu către Andrei

Luca privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

66. Conform art. 75, art. 110 din Codul familiei, art. art. 94, 98, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Munteanu către Andrei Luca privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se modifică cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei (una mie cinci sute lei) stabilit pentru fiecare copil, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022.

Se încasează de la Andrei Luca în beneficiul Marianei Munteanu pensie de întreținere pentru copiii minori *****, a.n.***** și *****, a.n. ***** în mărime de 1/3 lunar din salariu și/sau din alte venituri, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată 28 mai 2024 până la atingerea majoratului de către copii.

Se încasează de la Andrei Luca în beneficiul Marianei Munteanu cheltuielile de judecată constituite din taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei (cinci mii lei).

Se încasează de la Andrei Luca în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2709,97 (două mii șapte sute nouă, 97) lei.

În restul sumei ce excede suma încasată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, se respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și conform pct. 67 din hotărârea Curții Constituționale nr. 39 din 14.10.2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin. (2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare, hotărârea în partea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării hotărârii.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici